رقابت دولت و بخش خصوصی بر سر قیمت و نحوه توزیع

تکلیف بازار میوه شب عید چیست؟

ایمان ربیعی

بازار میوه امسال در آستانه نوروز شرایطی متفاوت از گذشته دارد؛ چراکه بخش خصوصی اعلام کرده قصد دارد میوه را در محدوده قیمتی ارزان عرضه کند تا دولت دیگر وارد بازار میوه شب عید نشود. ایرانی‌ها این روزها کمتر میوه می‌خورند. این را آمار فروش میوه در سطح شهر نشان می‌دهد. حالا دیگر کمتر کسی مانند گذشته برای نوروز صندوق‌های میوه خریداری می‌کند. میوه‌فروشان سطح شهر می‌گویند اغلب افراد حتی برای نوروز مصرف یک تا سه روز خود را خریداری می‌کنند چرا که از یک سو به دلیل شیوع کرونا رفت‌وآمدها اندک است و از سوی دیگر فرهنگ دید و بازدید مردم تغییر کرده و با اطلاع در یک روز مشخص به خانه هم می‌روند در حالی که در گذشته افراد عین سیزده روز نوروز را منتظر مهمان بودند و در نتیجه خریدهایی با این مختصات انجام می‌دادند. فروشندگان میوه می‌گویند این روزها اغلب مردم برای خرید میوه، متفاوت از سال‌های گذشته اقدام می‌کنند و به صورت دانه‌ای میوه می‌خرند. افزایش شدید قیمت‌ها زمینه را برای تغییر فرهنگ مصرف ایجاد کرده است. حالا آمارهای ارائه شده از سوی سازمان فائو و حتی اتحادیه فروشندگان میوه و تره‌بار نیز موید این نکته است که ایرانی‌ها کمتر از قبل میوه می‌خرند چرا که میوه در سبد خانوار ایرانی به کالایی لوکس تبدیل شده است. سرانه مصرف میوه در جهان حدود ۸۰ کیلوگرم برآورد می‌شود اما در ایران این سرانه مصرف به حدود ۱۵۰ کیلوگرم می‌رسید. حالا اما گفته‌های رئیس اتحادیه فروشندگان میوه موید این نکته است که میزان فروش میوه در ایران کاهش یافته است و ایرانی‌ها در سال نزدیک به صد کیلوگرم میوه مصرف می‌کنند. داغ‌ترین فصل فروش میوه نیز شب چله است و عید نوروز که همواره این دو مقطع زمانی با تدارک ویژه از سوی دولت روبرو می‌شود.

بازار در حال آماده شدن برای عید

در حالی فروشندگان میوه در سطح شهر و میدان‌داران مهیای روزهای پایانی سال می‌شوند که تاخت و تاز تورم در بازار میوه همچنان ادامه دارد و بهای تهیه یک سبد معمولی میوه برای بسیاری از خانوارها در قیاس با قدرت خریدشان بالاست. ایران سه سالی است با موج شدید تورمی روبروست و آنچه فضای امسال را متفاوت از سال‌های پیشین می‌کند، نشست تورم در کالاهای مصرفی و سبد هزینه‌ای خانوار است. ایران در شرایط کنونی با وضعیتی متفاوت از قبل روبروست. بررسی قیمت‌ها در بازار میوه و تره‌بار حاکی از آن است که در اوایل سال ۱۳۹۷ هر کیلو خیار گلخانه‌ای در بازه قیمتی دوهزار و ۲۰۰ تا دوهزار و ۳۰۰ تومان قیمت داشته؛ اما امروز این محصول به قیمت کیلویی ۱۰ هزار و ۵۰۰ تا ۲۰ هزار و ۵۰۰ تومان رسیده است. هر کیلو پرتقال رسمی جنوب نیز در حالی این روزها در بازه قیمتی ۲۰ تا ۲۶ هزار تومان قرار دارد که در اوایل سال ۱۳۹۷ این میوه به قیمتی کیلویی سه هزار و ۲۰۰ تا سه هزار و ۵۰۰ تومان خرید و فروش می‌شده است. هر کیلو کیوی نیز در ابتدای سال ۱۳۹۷ در بازه قیمتی سه هزار و ۸۰۰ تا چهار هزار و ۱۰۰ تومان قرار داشته و این محصول امروز در بازه قیمتی ۲۸ هزار تا ۳۷ هزار تومان خرید و فروش می‌شود. در میان سایر میوه‌های سبد نوروزی نیز قیمت هر کیلوگرم موز از چهار هزار و ۴۰۰ تومان امروز به ۴۰ هزار تومان رسیده است. این رشد عجیب پنج تا هشت برابری در حالی اتفاق افتاده است که قدرت خرید نیز همرمان با افزایش آسانسوری قیمت‌ها آب رفته است.

در گزارش منتشر شده از سوی سازمان تعاون روستایی تاکید شده است سازمان تعاون روستایی میوه‌های شب عید را ۲۰ تا ۳۰ درصد بالاتر از نرخ بازار خریداری کرده است

میوه شب عید گران است یا ارزان؟

آنچه وضعیت تنظیم بازار امسال را متفاوت از گذشته می‌کند، اخباری است که در خصوص خرید میوه گران از بازار به منظور تامین بازار شب عید منتشر شد. به عبارت دیگر سازمان بازرسی خرید میوه گران‌تر از بازار را توسط سازمان تعاون روستایی تایید کرده است. در گزارش منتشر شده از سوی سازمان تعاون روستایی تاکید شده سازمان تعاون روستایی میوه‌های شب عید را ۲۰ تا ۳۰ درصد بالاتر از نرخ بازار خریداری کرده است. حال سوال اینجاست که آیا وزارت جهاد کشاورزی به عنوان متولی تامین امنیت غذایی مردم و فرماندهی واحد از مزرعه تا سفره بر فرآیند خرید نظارتی نداشته است؟ آیا در خرید میوه شب عید تخلفی صورت گرفته است؟

بنابر این گزارش گفته می‌شود که سازمان تعاون روستایی می‌توانست پرتقال را کمتر از ۱۰ هزار تومان و سیب را حدود ۱۲ هزار تومان خریداری کند، ولی پرتقال با قیمت ۱۳ هزار و ۹۰۰ تومان و سیب نیز حدود ۱۴ هزار تومان خریداری شده است.

این گزارش البته با واکنش مدیرعامل سازمان تعاون روستایی روبرو شد. اسماعیل قادری‌فر اعلام کرد که بر اساس مصوبه شورای قیمت‌گذاری جلساتی با حضور نمایندگان دستگاه‌ها تشکیل دادیم و از پنج استان تولیدکننده سیب و سه استان شمالی گیلان، مازندران و گلستان به عنوان تولیدکننده پرتقال به منظور کارشناسی و کشف قیمت طی نامه‌هایی درخواست کردیم که قیمت خودشان را به ما اعلام کنند. قیمت‌های متوسط پرتقال را در آبان و آذر یعنی زمانی که محصولات روی درخت بودند حدود ۹۰۰۰ تومان بر اساس کیفیت در مازندران، حدود ۷۵۰۰ تومان در گلستان و حدود ۸۵۰۰ تومان در گیلان تعیین کردند. بنابراین قیمت پایه میوه درجه یک با احتساب سود باغدار تعیین شد. در عین حال دارایی‌نژاد، رئیس اتحادیه بارفروشان تهران گفته است: اتحادیه بارفروشان توسط کشاورزان اقدام به ذخیره‌سازی کرده است و مانند تعاون روستایی گران خریداری نکرده که بخواهد گران عرضه کند، از ۱۵ اسفند بار در میدان به وفور عرضه خواهد شد که مشکلی در تامین و قیمت میوه مردم در آستانه نوروز نداشته باشیم. رئیس اتحادیه بارفروشان تقاضا برای خرید میوه را کاهشی دانست و افزود: شرایط اقتصادی مردم به گونه‌ای است که دیگر توانایی خرید یک صندوق میوه را ندارند و طبقه مرفه جامعه کیلویی میوه خریداری و دهک‌های پایین جامعه دانه‌ای میوه خریداری می‌کنند. متاسفانه این واقعیتی است که دولتمردان باید به آن توجه کنند که چرا میوه از سبد خانوارها حذف شده است.

مانور میوه‌فروشان برای حضور در بازار و عرضه آغاز شد و عرضه میوه‌های تنظیم بازاری از ۲۵ اسفند تا ۱۵ فروردین کلید می‌خورد. باید منتظر ماند و دید نفع چه کسانی در این میان تامین می‌شود و آیا می‌توان امیدوار بود که این بار به جای دلالان، مصرف‌کننده در این معادله منتفع شود؟

این فعال صنفی پیش از این نیز گفته بود؛ از ۱۵ اسفند روزانه ورودی بار به ۲۰ هزار تن خواهد رسید و میزان عرضه میوه و تره‌بار را ۲ برابر خواهیم کرد و تردید نداشته باشید که قیمت بازار از قیمت میوه تنظیم بازاری دولت کمتر خواهد بود؛ بخش خصوصی درصدد است در سال جاری کاری کند که دیگر دولت در سال آینده به بازار میوه ورود نکند چرا که همواره با سیاست‌هایی که در پیش می‌گیرد نظم حاکم بر بازار را برهم می‌زند. به نظر می‌رسد رقابت بخش خصوصی و دولت، می‌تواند نفع مصرف‌کننده را در پی داشته باشد تا بتوانند در این وضعیت متورم اقتصاد، میوه را با قیمت‌هایی پایین‌تر خریداری کند. مانور میوه‌فروشان برای حضور در بازار و عرضه آغاز شد و عرضه میوه‌های تنظیم بازاری از ۲۵ اسفند تا ۱۵ فروردین کلید می‌خورد. باید منتظر ماند و دید نفع چه کسانی در این میان تامین می‌شود و آیا می‌توان امیدوار بود که این بار به جای دلالان، مصرف‌کننده در این معادله منتفع شود؟

خبر اقتصادی

یک میلیارد تومان مالیات خانه‌های خالی پرداخت شد

مدیرکل دفتر طراحی و تحلیل فرآیندهای مالیاتی اعلام کرد: تاکنون مالکان خانه‌های خالی یک میلیارد تومان مالیات دادند.

جهانگیر رحیمی افزود: حدود ۵۰۰۰ نفر از مالکان خانه خالی در درگاه سازمان امور مالیاتی اعلام کردند که خانه آنها خالی نبوده و عدم پذیرش را انتخاب کردند. حدود ۵۰۰ نفر دیگر از مالکان نیز، پذیرش مالیات خانه خالی را اعلام کردند اما تاکنون نصف این افراد مالیات خود را پرداخت کرده‌اند.

وی گفت: تعداد زیادی از مالکان خانه خالی که در درگاه سازمان امور مالیاتی مشمولیت این مالیات را نپذیرفتند به دلیل، ثبت نکردن اطلاعات واحد مسکونی در سامانه املاک و اسکان است. از ۴۰۰۰ میلیارد تومان مالیاتی که برای واحدهای مسکونی خالی از سکنه محاسبه شده، تاکنون فقط ۱ میلیارد تومان مالیات خانه خالی پرداخت شده است.

اولین واکنش بازار ارز و سکه به توقف مذاکرات وین

بازار ارز تهران در ابتدای هفته جاری به خبر توقف موقت مذاکرات وین واکنش نشان داد و بر مدار صعود قرار گرفت.

در بازار آزاد هر دلار آمریکا ۲۶ هزار و ۱۰ تومان و درهم امارات ۷ هزار و ۲۰۰ تومان معامله شد.

در بازار آزاد، قیمت طلای ۱۸ عیار هر گرم یک میلیون و ۲۳۶ هزار تومان، قیمت سکه تمام بهار آزادی طرح جدید ۱۲ میلیون و ۳۷۰ هزار تومان و قیمت سکه تمام بهار آزادی طرح قدیم نیز ۱۲ میلیون و ۱۰۰ هزار تومان بود.

اعلام جزئیات حذف ارز ترجیحی در بودجه سال آینده

مهر – سخنگوی کمیسیون اقتصادی مجلس گفت: باید حذف ارز ترجیحی به صورت گام به گام انجام شود و نباید تغییر در نحوه پرداخت یارانه منجر به گرانی شود.

غلامرضا مرحبا درباره مصوبه مجلس شورای اسلامی پیرامون ارز ترجیحی، گفت: طبق مصوبه مجلس، فقط قرار است نحوه پرداخت یارانه برخی از کالاها تغییر یابد.

وی بیان کرد: بر اساس این مصوبه، دیگر ارز ۴۲۰۰ تومانی داده نمی‌شود، بلکه ارز به نرخ سامانه معاملات الکترونیکی داده می‌شود و مابه‌التفاوت آن هم به صورت ریالی پرداخت خواهد شد.

سخنگوی کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی تصریح کرد: البته مجلس شورای اسلامی در این مصوبه یک شرط مهم گذاشته است، مبنی بر اینکه سطح قیمت‌ها نباید از قیمت‌های شهریور ۱۴۰۰ بالاتر برود.

۷۰۰ هزار تهرانی در نهضت ملی مسکن ثبت‌نام کردند

مدیرکل راه و شهرسازی استان تهران از ثبت نام حدود ۷۰۰ هزار تهرانی در طرح نهضت ملی مسکن خبر داد. «خلیل محبت خواه» با بیان اینکه هنوز ثبت نام برای مردان مجرد بالای ۲۳ سال ادامه دارد، گفت: ۱۲۴ هزار نفر متقاضی مرد مجرد در طرح نهضت ملی مسکن ثبت نام کرده‌اند.

محبت خواه با دعوت از مالکان برای استفاده از تسهیلات نهضت ملی مسکن برای نوسازی و ساخت، تصریح کرد: ۱۱۷ هزار نفر نیز متقاضی استفاده از تسهیلات کم‌بهره بانکی در طرح مذکور هستند که در تهران ۴۵۰ میلیون تومان به ازای هر واحد ساخته شده به افراد فرم «ج» سبز تعلق می‌گیرد و در شهرهای استان این میزان ۳۰۰ میلیون تومان گزارش شده است.

اتحادیه اروپا فولاد روسیه را تحریم می‌کند

رئیس کمیسیون اروپا گفت که اتحادیه اروپا، امتیاز ویژه معامله اقتصادی و تجاری با روسیه را به حالت تعلیق درخواهد آورد و اقدامات سختگیرانه‌ای در مورد دارایی‌های رمزنگاری شده اعمال و صادرات کالاهای لوکس به روسیه و واردات آهن و کالاهای فولادی از روسیه را ممنوع می‌کند.

اورسلا فن در لین افزود: «فردا، چهارمین بسته از اقدامات به منظور انزوای بیشتر روسیه و تخلیه منابعی که برای تأمین مالی این جنگ وحشیانه استفاده می‌کند، انجام خواهیم داد.»

خبر

رئیس سازمان بورس:

معلوم نیست زیان مردم در بازار سرمایه چه زمانی جبران می‌شود

رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار در مورد زمان جبران زیان مردم در بازار سرمایه گفت: هیچکس نمی‌تواند به صورت قطعی بگوید زیان مردم چه زمانی جبران می‌شود. این موضوع در مورد همه بازارهای مالی دنیا صدق می‌کند. در بازار سرمایه افراد مختلف سهم‌های مختلفی خریدند و میزان زیان از ۹۰ درصد تا ۵۰ درصد متفاوت است.

به گزارش خبرآنلاین، مجید عشقی در یک نشست خبری افزود: البته برخی هم سود کردند اما زمانی که صحبت از سود می‌شود برخی انتقاد می‌کنند که حق هم دارند. در بازار شاخص‌های مختلفی وجود دارد و میزان ریزش صنایع مختلف است.

وی در بخش دیگری از سخنانش با بیان اینکه فرایند واریز سود سهام عدالت از شب گذشته آغاز شده است، گفت: سود سهام عدالت بیش از ۴۳ میلیون مشمول سهام عدالتی که سجامی شده‌اند و یا شماره شبای بانکی خود را در سامانه سهام عدالت ثبت کرده‌اند با همکاری شبکه بانکی تا پایان امشب پرداخت می‌شود.

وی با بیان اینکه فرایند واریز سهام عدالت از شب قبل آغاز شده است، گفت: میزان سود متناسب با ارزش اولیه سهام هر مشمول است. البته ممکن است برخی مشمولان قسمتی از سهام خود را فروخته باشند که متناسب با میزان سهامی که دارند سود دریافت خواهند کرد.

به گفته رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار مشمولانی که ارزش اولیه سهام آن‌ها ۴۹۲ هزار تومان است حدود ۵۳۲ هزار تومان، مشمولانی که ارزش اولیه سهام آن‌ها ۵۳۲ هزار تومان است، حدود ۵۷۵ هزار تومان و مشمولانی که ارزش اولیه سهام آن‌ها یک میلیون تومان است نیز حدود یک میلیون تومان سود دریافت خواهند کرد.

اصلاح تدریجی دامنه نوسال از سال آینده

رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار در ادامه از اصلاح تدریجی دامنه نوسان از اوایل سال ۱۴۰۱ خبر داد و گفت: تغییر دامنه نوسان در برنامه سازمان بورس است، اما این موضوع نیازمند روشن شدن برخی ابهامات از جمله بودجه و ریسک‌های سیاسی است.

عشقی ادامه داد: پیش از این اعلام کرده بودم که اصلاح دامنه ابتدا از شرکت‌های بزرگ آغاز می‌شود و اکنون برنامه این است که از یک تاریخی به بعد اصلاح به صورت تدریجی و با یک درصد آغاز خواهد شد. این روند در مقاطع سه ماهه و با توجه به بازخورد بازار بازبینی خواهد شد.

وی با تاکید بر اینکه دامنه نوسان باید متقارن باشد، اظهار کرد: تلاش این است که اصلاح دامنه بخش عمده بازار را در بر بگیرد، البته بازار پایه داستان خود را دارد.

رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار با بیان اینکه دامنه نوسان یکی از مولفه‌های اثرگذار بر بازار است، گفت: عوامل دیگری مانند میزان فعالیت سهام‌داران، بازارگردانان و ... در تعادل بخشی بازار موثر است.

مکاری سازمان بورس و قوه قضاییه

عشقی از تعامل سازمان بورس با نهادهای مختلف خبر داد و افزود: در این راستا کارگروهی با حضور سازمان و قوه قضاییه برای ساماندهی پرونده‌های بازار سرمایه تشکیل شده است.

وی در مورد آخرین وضعیت تاسیس کانون سهام‌داران حقیقی توضیح داد: هنوز هیچکس برای این منظور درخواست نداده است و اگر این درخواست اعلام شود در مورد اینکه به چه صورت باشد تصمیم گیری می‌شود، اساسنامه ان هنوز نهایی نشده، اما سازمان آمادگی همکاری دارد.

وی با اشاره به واگذاری سهام دو باشگاه استقلال و پرسپولیس گفت: در سازمان هیچگاه در مورد هیچ سهمی تبلیغ نمی‌شود و با کارکنانی که زیرمجموعه بازار هستند و اینکار را انجام دهند برخورد می‌شود.

عشقی ادامه داد: به طور کلی رویکرد شفاف سازی است و واگذاری دو باشگاه باعث می‌شود نظارت همگانی ایجاد شود و این روند مثبتی است. امیدواریم این فرایند به سرانجام خوبی برسد.

مشاور اقتصادی اتحادیه اروپا:

ایران داوطلبانه بازار گاز اروپا را واگذار کرد

مشاور اقتصادی اتحادیه اروپا می‌گوید ایران داوطلبانه بازار گاز اروپا را واگذار کرده است.

مهرداد عمادی در گفتگو با ایلنا درباره امکان ورود گاز ایران به اروپا تصریح کرد: در گفت‌وگویی که با مسئولین رویال داچ‌شل و بریتیش پترولیوم داشتم، گفته می‌شد که در حال حاضر امکان ورود ایران به بازار گاز اروپا غیرممکن است چون عملا ایران محدودیت‌هایی که احتمالا یک‌سویه و یا داوطلبانه درباره عرضه گاز پذیرفته نشان از همکاری تهران با مسکو است، متاسفانه ایران طی این سال‌ها همواره در قبال دریافت‌های کوچک و حتی در برخی موارد منفی امتیاز داده که از جمله آن خرید جنگنده و به‌روز کردن سخت‌افزار دفاع هوایی بوده است. عمادی ادامه داد: حتی اگر روسیه نارضایتی خود را از اینکه ایران بخواهد وارد بازار گاز اروپا نشان ندهد کسانی که تصمیم‌گیرندگان کلیدی هستند احتمالا همان روالی را که طی این سال‌ها دنبال کردند، ادامه می‌دهند. مهرداد عمادی درباره تاثیر تنش روسیه و اوکراین بر انرژی ایران اضافه کرد: تاثیر این تنش بر ایران بسیار کم خواهد بود زیرا عملا ایران در چند سال اخیر حضوری در بازار انرژی جهان نداشته است. درست است که از زمان دولت بایدن تحریم‌ها متوقف شد اما ایران از موقعیت فروش نفت و گاز به کشورهای اروپایی به درستی استفاده نکرد، در واقع به نظر می‌رسد ایران داوطلبانه خود را از بازار گاز اروپا خارج کرد. در حالی که به‌القوه می‌توانست از فرصت خیلی طلایی برای بدست آوردن یوروی بین‌المللی استفاده کند، چراکه دیگر زیر فشار خزانه‌داری امریکا هم قرار نمی‌گرفت، اما هیچ بهره‌ای نبرد.

خط لوله ایران-ترکیه-قطر کاغذی یا واقعی؟

وی درباره تحقق محور ایران-قطر-ترکیه برای صدور گاز به اروپا گفت: این پروژه روی کاغذ امکان‌پذیر است، ترکیه مسیری است که از نظر طول خطوط لوله مستقیم و کم‌هزینه است، ترک‌ها در حال حاضر توانایی پوشش امنیتی و بازرگانی برای حفظ این خط لوله را دارند اما در عین حال یک پارامتر را فراموش نکنیم؛ اینکه ترکیه در زمان‌های حساس گزینه‌های حداکثر امتیازگیری و حداقل امتیازدهی را دارند.

سودای قطر برای جانشینی عربستان

مشاور اقتصادی اتحادیه اروپا گفت: قطر نیز از ماه مه ۲۰۲۱ در نظر دارد در منطقه خلیج‌فارس از نظر اهمیت و شاه‌کلید باز کردن درهای بسته؛ جانشین عربستان شود، علاوه بر نفت و گاز سرمایه‌گذاری راهبردی با دو ابرکمپانی امریکا برای ایجاد زیرساخت تکنولوژی در منطقه را دارد، زمین‌هایی از کشورهای منطقه برای درازمدت اجاره می‌کند تا در مدل اقتصادی جدید پایگاه تولیدی و اقتصادی و بازرگانی ایجاد کند، در این راستا اگر ایران بتواند منافع کشور را حفظ کند، تا حدی امکان دارد اما اکنون ورود به اروپا از این کانال کوچک است.

روسیه ایران را برای خودش می‌خواهد

وی درباره دلیل تضمین خواستن روسیه از امریکا و امکان بهم خوردن توافق وین توضیح داد: وقتی به شاخص مسکو نگاه کنیم اقتصاد روسیه زیر ضربات سنگینی رفته، ۴۰۰ توافق و قرارداد و همکاری اقتصادی با شرکت‌های امریکایی، اروپایی، کانادایی، استرالیایی، ژاپن و کره‌ای در چند روز اخیر تعلیق و یا کنسل شده است، شل اعلام کرده تمام خرید انرژی خود را از روسیه متوقف خواهد کرد، شاید دلیل تضمین خواستن روسیه این است چون تمام درها بسته شده، می‌خواهد کانال ایران را داشته باشد و احتمالا جای پای خود را در اقتصاد ایران پررنگ‌تر کند.

وی درباره اینکه آیا روس‌ها ممکن است برجام را بهم بزنند، گفت: روس‌ها نشان دادند هر زمان امکان توافق مستقیم با ایران وجود دارد، درخواستی کرده‌اند که رسیدن به توافق را دور و دشوار کرده است، در این راستا باتوجه به شرایط بسیار بحرانی و غیرعادی روسیه شاید این سناریو را اجرا کنند، به عبارت دیگر دور از احتمال نیست روس‌ها از برجام خارج شوند و از ایران بخواهند ادامه توافق با آژانس را منوط به این کند که به روس‌ها امتیاز داده شود.